

ZARZĄDZENIE NR 2566 /25

PREZYDENTA WROCŁAWIA

z dnia 28 maja 2025 r.

**w sprawie ochrony ptaków i nietoperzy w miejskiej przestrzeni
architektoniczno-budowlanej Wrocławia**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i 7 oraz art. 33 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 r. poz. 1478 i 1940) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W celu realizacji obowiązku utrzymania i zachowania objętych ochroną prawną siedlisk gatunków ptaków i nietoperzy oraz zapobiegania ich uśmiercaniu, wprowadza się „Standardy ochrony ptaków i nietoperzy w przestrzeni miejskiej we Wrocławiu”, określone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

2. Ilekroć w niniejszym zarządzeniu jest mowa o „inwestycji” należy przez to rozumieć bieżące prace utrzymaniowe budynków i terenów zielonych, a także prace polegające na robotach budowlanych, modernizacji i rewitalizacji prowadzonych w komunalnym zasobie nieruchomości Gminy Wrocław.

§ 2. Zobowiązuje się dyrektorów departamentów i komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego oraz kierowników gminnych jednostek i zakładów budżetowych do stosowania „Standardów ochrony ptaków i nietoperzy w przestrzeni miejskiej we Wrocławiu”, o których mowa w § 1 ust. 1, w toku przygotowania i realizacji inwestycji w imieniu Gminy Wrocław, w tym również na etapie procesów uzgodnień oraz podczas uzyskiwania pozwoleń i decyzji administracyjnych.

§ 3. 1. Wykonanie zarządzenia powierza się dyrektorom departamentów i komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego, kierownikom gminnych jednostek i zakładów budżetowych i zobowiązuje się ich do wprowadzenia Zarządzenia w nadzorowanych lub podległych jednostkach i spółkach.

2. Wdrożenie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji oraz Dyrektorowi Departamentu Strategii i Zrównoważonego Rozwoju Urzędu Miejskiego Wrocławia.

3. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Prezydent Wrocławia.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

PREZYDENT WROCŁAWIA

Jacek Sutryk

STANDARDY OCHRONY PTAKÓW I NIETOPERZY W PRZESTRZENI MIEJSKIEJ WROCŁAWIA

1. Mając na uwadze **konieczność ochrony ptaków i nietoperzy** na etapie planowania i realizacji inwestycji we Wrocławiu, w obrębie obiektów z komunalnego zasobu nieruchomości, w tym - na etapie przed przystąpieniem do realizacji - w szczególności:
 - 1) prac polegających na rozbiórce budynków lub ich fragmentów;
 - 2) prac remontowych w tym ociepleniowych stropodachów i strychów budynków;
 - 3) prac remontowych dachów budynków;
 - 4) prac termomodernizacyjnych polegających na wykonaniu ocieplenia zewnętrznego budynków;
 - 5) prac polegających na uzupełnieniu ubytków w elewacjach budynków;
 - 6) prac renowacyjnych elementów elewacji (np. sztukaterii);
 - 7) wypełniania szczelin między płytami;
 - 8) wypełniania przestrzeni pod parapetami i balkonami;
 - 9) izolacji i naprawy balkonów;
 - 10) remontu przewodów kominowych;
 - 11) zamykaniu otworów wentylacyjnych i wywietrzników;
 - 12) uzupełnianiu/zamykaniu ubytków przestrzeni za wykonanymi z różnych materiałów obiciami ścian;
 - 13) montażu urządzeń budowlanych, urządzeń technicznych oraz instalacji na elewacjach lub dachu budynku;
 - 14) wymianą stolarki okiennej;
 - 15) myciem i malowaniem elewacji;
 - 16) innych niż wyżej wymienione, związanych z instalowaniem rusztowań i siatek ochronnych;**należy zlecić wykonanie ekspertyzy przyrodniczej.**
2. Ekspertyza przyrodnicza musi zostać wykonana przez specjalistów: ornitologa i chiropterologa w odpowiednich terminach, umożliwiających identyfikację gatunków i ich siedlisk. Rozpoznanie ornitologiczne (ptaki) co do zasady, przeprowadzone winno być przynajmniej dwukrotnie: w II połowie kwietnia i w II połowie maja; rozpoznanie chiropterologiczne (nietoperze) co do zasady, winno być przeprowadzone przynajmniej trzykrotnie: w II połowie czerwca, w sierpniu i w październiku.
3. W szczególnych przypadkach, gdy z wyjątkowych powodów nie ma możliwości przeprowadzenia rozpoznania przyrodniczego w wymaganych terminach (np. konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ludzi i mienia), dopuszcza się możliwość przeprowadzenia specjalistycznych oględzin przyrodniczych w innym czasie.
4. Ekspertyzę przyrodniczą mogą wykonać osoby fizyczne lub prawne dysponujące wiedzą specjalistyczną oraz doświadczeniem w tym zakresie, tj. ekspert przyrodnik w zakresie ornitologii oraz ekspert przyrodnik w zakresie chiropterologii, posiadające co najmniej wykształcenie wyższe II stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku: biologia, ochrona środowiska, lub pokrewne związane z ochroną przyrody/środowiska oraz doświadczenie potwierdzone autorstwem/współautorstwem co najmniej 3 (trzech) opracowań w zakresie danej specjalności naukowej, wykonanych w ciągu ostatnich 5 (pięciu) lat.
5. Ekspertyza przyrodnicza musi zawierać co najmniej następujące elementy:
 - 1) informacje o autorze/autorach wskazujące kwalifikacje i doświadczenie;
 - 2) szczegółowe terminy przeprowadzonych kontroli (daty, godziny);

- 3) informacje o wykorzystanych metodach i sprzęcie; metodyki badań powinny zostać indywidualnie dopasowane do biologii i fenologii gatunków oraz siedlisk w zakresie terminów, czasu obserwacji oraz obiektu prowadzonych badań;
 - 4) identyfikację gatunków, ich liczebność i lokalizację schronień;
 - 5) inwentaryzację potencjalnych schronień, które mogłyby być zajęte przez ptaki lub nietoperze przed rozpoczęciem prac;
 - 6) opis metod, jakie należy zastosować w celu minimalizacji ryzyka prowadzenia prac podczas obecności zwierząt (rodzaj zabezpieczeń, terminy i sposoby ich wykonania, szacunek kosztów) - dopuszcza się wariantowanie;
 - 7) opis działań, które należy podjąć w celu zachowania istniejących siedlisk po przeprowadzonych pracach budowlanych a także proponowane działania kompensacyjne;
 - 8) wskazanie czynności, na które zarządca będzie zobowiązany uzyskać odrębne zezwolenie właściwego organu (właściwy miejscowo regionalny dyrektor ochrony środowiska lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska) na czynności zakazane w stosunku do stwierdzonych gatunków zwierząt i ich siedlisk, zgodnie z art. 56 ustawy o ochronie przyrody, wraz z wykazaniem braku rozwiązań alternatywnych;
 - 9) zalecenia w zakresie monitoringu porealizacyjnego;
 - 10) wnioski końcowe, szczegółowo opisujące wszelkie czynności i działania niezbędne do podjęcia przez zarządcę w zakresie ochrony ptaków i nietoperzy w ramach planowanej inwestycji, w tym harmonogram prowadzenia prac;
 - 11) w przypadku niestwierdzenia w obrębie obiektu budowlanego obecności zwierząt, ich schronień a także potencjalnych siedlisk, fakt ten również należy potwierdzić pisemnie wraz z podaniem terminów i metod inwentaryzacji;
 - 12) w sytuacji, gdy ze względu na termin wykonywania ekspertyzy przyrodniczej brak możliwości identyfikacji faktycznego zajęcia budynku przez ptaki i nietoperze, przy szacowaniu potencjalnych szkód oraz planowaniu działań zapobiegawczych oraz podstawowych, uzupełniających i kompensacyjnych środków zaradczych, należy przyjmować maksymalne zasiedlenie przez ptaki i nietoperze, jakie byłoby możliwe w budynku przy stwierdzonej liczbie i rodzaju potencjalnych schronień.
6. Ekspertyzę przyrodniczą należy sporządzić w języku polskim i przekazać Zamawiającemu w formie opracowania w 2 egzemplarzach w wersji papierowej oraz 2 egz. w wersji elektronicznej (nośnik CD/DVD). Opracowanie to powinno spełniać następujące wymagania:
- 1) opracowanie winno być sporządzone w wersji elektronicznej tożsamej z wersją papierową; wersja elektroniczna musi umożliwiać odczytanie plików w programach: Adobe Reader – całość dokumentacji (rozszerzenie *.pdf), MS WORD – część opisowa (rozszerzenie *.doc), Excel – zestawienia tabelaryczne (rozszerzenie *.xls);
 - 2) wyniki rozpoznania przyrodniczego należy zaprezentować w formie: dokumentacji fotograficznej w formie cyfrowej o rozdzielczości nie mniejszej niż 1000 px; nagrań audio i video (avi) oraz szkiców (zdjęć/ plików graficznych) wskazujących lokalizację siedlisk;
 - 3) w części opisowej opracowania należy zamieścić opis zastosowanych metod oraz wykaz wykorzystanych materiałów (zarówno literaturowych jak i wykorzystanych danych liczbowych, przestrzennych itp.).
7. Warunkiem przystąpienia do realizacji prac jest uwzględnienie zaleceń wyszczególnionych w ekspertyzie przyrodniczej. Z wnioskiem do właściwego organu (Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska lub Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska), o wyrażenie zgody na wykonanie czynności podlegającym zakazom w stosunku do dziko występujących gatunków zwierząt objętych ochroną, występuje zarządca budynku.

PREZYDENT WROCLAWIA

Jacek Sutryk